

pojavnost alergija, jesu i plijesni i grinje, kućna prašina i životinje. Razvoju grinja pogoduju topli i slabo ventilirani prostori. Grinje se naročito zadržavaju u tepisima, madracima, jastucima, prekrivačima. Plijesni se javljaju u vlažnom i toplom prostoru. Grinje i plijesni prisutni su u zatvorenom prostoru tijekom cijele godine.

Osnovna preporuka u prevenciji alergijskih bolesti jest izbjegavanje alergena i prilagodba načina života uz primjenu zdravog stila života i propisane terapije. Mjere smanjivanja izloženosti alergenima podrazumijevaju izbjegavanje alergena, odnosno uklanjanje alergena iz okoliša, kao što su grinje kućne prašine, plijesni, alergeni kućnih životinja, što se postiže uklanjanjem tepiha i tapaciranog

namještaja, primjenom nepropusnih navlaka za madrace, primjenom akaricidnih sredstava, fungicidnih boja, izbjegavanjem dužeg boravka na otvorenom u doba visoke koncentracije alergena, prestankom pušenja i izbjegavanjem pasivnog pušenja.

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji, etikom i moralom struke, projektanti trebaju u urbanističkim planovima, studijama utjecaja na okoliš i svim dokumentima za uređenje prostora, projektiranje i gradnju navesti koje alergeno bilje i materijale ne treba koristiti u uređenju okoliša, izgradnji i opremanju građevina, jer štetno djeluju na zdravlje.

Lokalna uprava kroz urbano i komunalno

uređenje u suradnji s tehničkom strukom utječu na pojavnost "civilizacijskih bolesti" kao što su, primjerice, alergije dišnog sustava. Nezdravstveni sektori urbanizam i komunalno gospodarstvo u nadležnosti su lokalne (područne) uprave. Stoga, lokalne (područne) uprave i urbanisti, te tehnička struka, u velikoj mjeri utječu na incidenciju "civilizacijskih bolesti", a time i na kvalitetu života, zdravlja, gospodarskog razvitka i održivog razvitka u cijelosti.

Mandica Sanković, dipl. ing. arh.,
 pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša
 mandica.sankovic@vk.htnet.hr

Kutinska Agenda 7+

U proljeće 2008. godine prezentiran je program projekta Kutina – Zdravi grad, u razdoblju od 2007. do 2014. godine, nazvan Kutinska Agenda 7+. Temeljni je cilj programa usklađivanje vizije razvoja Grada Kutine s načelima održivog razvitka, te stvaranje partnerskog odnosa između nositelja vlasti, javnosti-građana te gospodarstva-poduzetnika. Kutina svoju viziju razvoja temelji na znanju, kao primarnom potencijalu razvoja, uz optimalno korištenje geoprometnog položaja te ljudskih i gospodarskih resursa, u cilju zaštite postojeće i sustavnog razvoja nove industrije, malog i srednjeg poduzetništva te vrednovanja gospodarskih potencijala Lonjskog polja i Moslavačke gore.

Pet osnovnih sektora programa su zdravstvena zaštita, zaštita okoliša i prirodnih resursa, urbano planiranje, kvaliteta življenja i edukacija i obrazovanje. Ključne su aktivnosti programa revitalizacija Doma zdravlja, izrade karte buke, program zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, uspostava i razvoj lokalne mreže za praćenje kvalitete zraka, uspostava CNOK-a, Centra za nadzor okoliša i komunalni red, uvođenje javnog prijevoza i povezivanje ruralnih područja, strateški okvir za razvoj do 2014. i projekcija do 2018., izgradnja gradske obilaznice D45, izgradnja zatvorenog bazena i uvođenje nastave u jednoj smjeni za učenike prva četiri razreda u svim osnovnim školama u Kutini. Javna rasprava o prijedlogu programa traje do kraja rujna, a usvajanje se najavljuje do 31. listopada 2008. godine.

Karta buke ili prikaz postojećih i predviđenih razina imisije buke koju stvaraju cestovni, pružni i zračni promet te industrijska područja u Kutini, pokazuje da se s problemom buke

valja ozbiljno suočiti te predvidjeti mjere za njeno smanjivanje, poput korištenja malobučnog završnog sloja asfalta, inteligentnih transportnih sustava, zidova za zaštitu od buke cestovnog i željezničkog prometa, te strategijom provođenja mjera zaštite od buke za snižavanje razine buke okoliša.

Kutina se opredijelila i za poticanje razvoja obnovljivih izvora energije, a jedan je od ciljeva da se do 2020. godine od energije koja se proizvodi na području grada bar 20% proizvodi iz obnovljivih izvora. Usvojen je i program SGE, sustavnog gospodarenja energijom, kojim se optimiziraju i smanjuju potrošnja energije, njezina cijena i štetan utjecaj na okoliš. Uvođenje i realizacija projekta SGE planirano je u razdoblju od 2008. do 2013. godine. Stručni je nositelj projekta CNOK, Centar za nadzor okoliša i komunalni red, koji se bavi i zaštitom, planiranjem i djelovanjem u akcidentnim situacijama, unapređenjem mjera zaštite okoliša te provedbom projekta Kutina – Zdravi grad u domeni sustavnog pristupa zaštiti okoliša, kao trajnom opredjeljenju za povećanje kvalitete života. U okviru CNOK-a djeluje i informacijsko-komunikacijski centar, koji osigurava suradnju s MUP-om, JVP-om, HMP-om, Službom 112 i drugim srodnim službama. CNOK bi u budućnosti trebao preuzeti i videonadzor i upravljanje prometom, upravljanje projektima poticanja energetske efikasnosti, gradsko-komunalnu policiju te postati telekomunikacijski centar za potrebe Grada Kutine. Aktivni početak rada CNOK-a najavljen je za travanj 2009. godine.

Uvođenjem javnog prijevoza želi se bolje povezati ruralna područja, smanjiti upotrebu osobnih cestovnih vozila, poboljšati stanje

zauzetosti parkirališnih površina i dugoročno unaprijediti ekološki održivi razvitak Kutine. Prva faza projekta najavljena je za 2009. godinu, a druga do 2012. godine i dalje.

U Kutini trenutno postoji 4.300 metara biciklističkih staza, a nužna je obnova i bojanje njihove signalizacije, saniranje rubnika i udarnih rupa. U periodu od 2009. do 2017. godine planira se izgradnja još 8.000 metara biciklističkih staza, a za njihovu je izgradnju potrebno osigurati 11.600.000 kuna.

Među kutinskim je prioritetima i opskrba pitkom vodom, a regionalni vodovod Moslavačka Posavina trebao bi objediniti potrošače od Ivančić Grada, preko Križa, Kloštar Ivanića, Velike Ludine, Popovače, Lipovljana, Novske i Jasenovca do Kutine. Do 2014. godine planira se povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva pitkom vodom sa sadašnjih 71% na 93%, uz osiguranje potrebne kvalitete vode, te postupno uključivanje lokalnih vodovoda u sustav javne vodoopskrbe. U planu je i novi sustav za biološko pročišćavanje otpadnih voda, koji bi trebao biti dovršen do 2012. godine.

Sačinjen je i program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, koji je 2006. godine bio II. kategorije, s obzirom na amonijak i lebdeće čestice te III. kategorije s obzirom na sumporovodik. Programom se predviđa postizanje II. kategorije na područjima gdje je sada III. kategorija, odnosno I. kategorije na područjima gdje je danas II. kategorija. Za to je nužna provedba sanacijskog programa smanjenja emisije sumporovodika u proizvodnji čađe.

Duško Popović
 popovicdj@yahoo.com